

Для більшості студентів-заочників Сумського державного університету тематика бакалаврської роботи пов'язується з специфікою основної роботи, і стосується будь-яких напрямків, що відповідають спеціальності. Іноді студент пропонує власний варіант теми, орієнтуючись на майбутнє місце роботи. Процес виконання випускної роботи складається з ряду етапів: формулювання теми роботи, розробка завдання оформлення результатів роботи, графічних матеріалів, захист роботи.

Практика захисту випускної роботи на провідному підприємстві, або установі з відповідної спеціальності останнім часом поширюється, особливо, для студентів навчально-консультаційних пунктів СумДУ. Слід відмітити, що все частіше результати бакалаврської роботи орієнтовані безпосередньо на професійну діяльність та можуть бути використані підприємством, установою, фірмою на якому працює випускник. Таким чином студент відчуває практичне значення роботи, набуває певний досвід в своїй безпосередній професійній діяльності.

Підвищити рівень інтеграції вищої школи та промисловості дозволило б створення безпосередньо підприємствами та установами бази даних тематики таких робіт. Ця інформація надасть викладачам більш ефективно враховувати потреби замовників освітніх послуг та роботодавців.

В подальшому студенти, що продовжать навчання для набуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», або «магістр», як правило, розвивають та поглиблюють тематику бакалаврської роботи.

М.Д. Чемич, д. мед. н., професор  
СумДУ, медичний інститут, м. Суми

### **ЛІКУВАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА ВИКЛАДАЧІВ МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ – СКЛАДОВА МЕТОДИЧНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ**

У складі медичного інституту функціонує одинадцять клінічних кафедр. Усі клінічні кафедри розміщені в провідних лікувально-профілактичних закладах обласного центру, яким Наказом Міністерства охорони здоров'я та розпорядженням Голови обласної державної адміністрації надано статус клінічних, ліжковий фонд яких складає близько 4000. Клінічні заклади оснащені сучасною апаратурою. Лікувально-профілактична робота здійснюється 57 штатними викладачами, серед них 10 докторів медичних наук, професорів; 27 кандидатів медичних наук, доцентів; 13 кандидатів медичних наук, асистентів; 7 асистентів. Крім того, лікувальну роботу поєднують із навчанням ще 5

клінічних ординаторів, в основному це випускники нашого університету. Вищу лікарську категорію мають 70,2 % професорсько-викладацького складу, першу – 10,5 %.

Колективами клінік розроблено та впроваджується в життя ряд обласних програм, спрямованих на покращення діагностики, лікування, профілактики захворювань та зменшення шкоди від них. Серед них обласні програми “Антигепатит”, “Профілактика цереброваскулярних захворювань”. Викладачі приймають участь у реалізації державних та регіональних програм, таких як «Здоров’я нації», «Діти України», «Онкологія», «Цукровий діабет», «Програма профілактики і лікування артеріальної гіпертензії в Україні» та інші. Так, у 2006 та 2007 роках викладачі всіх клінічних кафедр приймали активну участь у проведенні «Дня здоров’я сільського населення в Сумській області».

На базі клінік працюють або планується відкриття обласних лікувально-діагностичних центрів: гепатологічного (клініка інфекційних хвороб), панкреогепатобіліарного (клініка хірургії), цереброваскулярних захворювань (клініка неврології), шлунково-кишкових кровотеч і діабетичної ступні (клініки хірургії і терапії), психосоматичної патології (клініка психіатрії) та інші.

Професорами та доцентами проводяться згідно з графіком клінічні обходи хворих, консультативні прийоми у поліклініках та огляди хворих у стаціонарах майже всіх лікувальних закладів м. Суми. Асистенти та клінічні ординатори курують хворих у відділеннях, здійснюють нічні чергування. Хірургами виконуються складні, а інколи й унікальні оперативні втручання при хірургічних та онкологічних захворюваннях. Удосконалено методики лікування пацієнтів на захворювання щитовидної залози в залежності від імунного статусу та інше. Освоєно і впроваджено в практику новітні технології – малоінвазивну хірургію в гінекології. Розроблені методики для покращання діагностики пневмоній у дітей, критерії оцінки тяжкості перебігу та адекватності лікування даного захворювання. Впроваджується методика визначення електропровідності біологічних рідин організму, що значно покращить адекватність проведення інфузійної терапії при критичних станах у дітей.

Значно підвищився рівень надання екстреної та невідкладної допомоги хворим області із залученням доцентів та професорів, у цій роботі беруть участь 31 фахівець медичного інституту. Питання виїздів лікарів-консультантів співробітників кафедр медичного інституту знаходиться на постійному контролі в управлінні охорони здоров’я.

Щорічно впроваджується в лікувально-діагностичний процес понад 100 нових методик, що дозволяє підвищити ефективність лікування, покращити результати.

Здійснюється великий обсяг організаційно-методичної роботи: виїзди у районні лікувально-профілактичні заклади, рецензування історій хвороб, робота в експертних та атестаційних комісіях, конференціях, участь у роботі колегії при УОЗ та інше.

Ефективною та цікавою стала робота науково-медичних товариств: інфекціоністів, педіатрів, хірургів, терапевтів, неврологів, акушер-гінекологів, де головами є викладачі інституту. Частіше стали проводитись обласні науково-практичні конференції із виданням тез, запрошенням спеціалістів із інших навчальних закладів, провідних інститутів, фармацевтичних фірм.

Викладачами інституту проводиться широка санітарно-просвітня робота серед населення області: публікації в засобах масової інформації, виступи на телебаченні та радіо. Запроваджено читання лекцій студентами старших курсів для учнів та студентів середніх навчальних закладів.

Великий обсяг лікувально-профілактичної роботи здійснюється викладачами клінічних кафедр під час літньої виробничої практики, адже щорічно у цій роботі задіяні понад 20 викладачів. Базами літньої виробничої практики, окрім клінічних лікувальних закладів міста Суми, є всі центральні районні лікарні та санітарно-епідеміологічні станції. Керівництво від баз практики здійснюють висококваліфіковані фахівці. Розроблені програми практики для студентів усіх курсів з усіх дисциплін, єдиний щоденник виробничої практики, наскрізна програма практичних навичок. Студенти при проходженні практики показують якісні теоретичні, деонтологічні знання, схильність до практичного їх втілення.

Цікавою є співпраця із центром медико-соціальної реабілітації дітей з ураженням центральної нервової системи, де протягом року студенти другого та третього курсів здійснюють догляд, лікувальний масаж та інші медичні заходи дітям із патологією нервової системи. Досвідом цієї роботи зацікавились фахівці із Німеччини, Франції та інших країн.

Проводячи великий обсяг лікувально-профілактичної роботи, професорсько-викладацький склад медичного інституту не зупиняється на досягнутому, не самозаспокоюється, а, навпаки, намагається знайти нові форми, покращити ефективність лікування, діагностики та профілактики.